

изваждамы изъ 15 единицы безъ да излѣзе остатѣкъ. И така заключавамы, какво искано-то частно число е 245.

Дѣленіе-то може да ся съкрати доста, ако произведе-ніе-то отъ дѣлителя на послѣдователны-ты цифры отъ частно-то число изваждамы на умъ изъ съотвѣтствующы-ты послѣдователны частны дѣлимы числа, а на писмо да забѣлѣжямы само остатѣцы-ты, както ся види отъ дѣленіе-то пакъ на същый примѣръ, направенъ тукъ съкратено:

$$735 : 3 = 245$$

$$\begin{array}{r} 13 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 15 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 0 \end{array}$$

2, Примѣръ. *Да ся раздѣлять 3000 на 7.*

И тукъ частно-то число трѣбва да има три цифры, т. е. стотины, десятицы и единицы; зашто-то дѣлимо-то ако и да е отъ четыре цифры, нъ най-горня-та му цифра 3 е по-малко отъ цифрѣ 7 на дѣлителя.

$$3000 : 7 = 428\frac{4}{7}$$

$$\begin{array}{r} 28 \\ \hline 20 \\ 14 \\ \hline 60 \\ 56 \\ \hline 4 \end{array}$$

скратено дѣленіе

$$3000 : 7 = 428\frac{4}{7}$$

$$\begin{array}{r} 20 \\ \hline 60 \\ \hline 4 \end{array}$$

Тукъ за да намѣримъ стотины-ты отъ частно-то, нѣ дѣлимъ 30 стотины отъ дѣлимо-то, и намирамы 4 стотины произведение-то  $4 \times 7 = 28$  стот. вадимъ изъ 30-тѣ стотины на дѣлимо-то, и при остатѣка 2 стот. свалямы слѣдующѣ-тѣ цифрѣ 0 отъ дѣлимо-то (или по-добрѣ да кажемъ обращамы въ 20 десятицы, като имъ припишемъ нулѣ); раздѣлямы 20 десятицы на дѣлителя 7, та получвамы за въ частно-то 2 десятицы и при остатѣка 6 свалямы послѣднѣ-тѣ цифрѣ 0 отъ дѣлимо-то (т. е. 6 десятицы обращамы въ 60 единицы); а като раздѣлимъ 60 единицы на 7, получвамы въ частно-то 8 единицы съ остатѣкъ 4. А зашто-то и остатѣкъ-тъ трѣбва да ся раздѣли на 7, то вземамы  $\frac{4}{7}$  и приписва-мы го при 248, та излиза частно число  $248 + \frac{4}{7} = 248\frac{4}{7}$ .